

3. Starptautiskā valūtas fonda ieteikuma attiecībā uz pašvaldību pirmpirkuma tiesībām risināšanas progress
4. Kadastrālo vērtību analīze salīdzinājumā ar pēdējā gada laikā veikto darījumu cenām objektu līmenī.
5. Par Valsts kontroles ziņojumu par Valsts zemes dienesta sniegto pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām un ziņojumā konstatēto problēmu risināšanas.
6. Rīkojuma izpildes progress jautājumā par Valsts zemes dienesta un Zemesgrāmatu apvienošanu.
7. Par adresācijas elementa – dzīvokļa numura noteikšanas principiem.

Ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrēšana sabiedrībā, notiesāto sodu izpilde

8. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bijušajiem ieslodzītājiem.
9. Ieslodzīto izglītības īstenošana.
10. Par personu, kurām piemērots kriminālsods – piespiedu darbs – nodarbināšanu piespiedu darbā.

Citi jautājumi

11. Notariālo darbību veikšana bāriņtiesās pēc administratīvi teritoriālās reformas.
12. Par atbildīgo valsts institūciju par publisko ūdeņu apsaimniekošanu.
13. Tiesību aktu hierarhija un ar to saistītie jautājumi.

I Panāktā vienošanās

– ņemot vērā, ka Tieslietu ministrija neatbalstīja sarunu darba kārtībā iekļaut daļu no Latvijas Pašvaldību savienības ierosinātajiem jautājumiem, pamatojot to ar to, ka tie nav tikai Tieslietu ministrijas kompetences jautājumi un risināmi citu procedūru ietvaros, puses vienojas, ka sarunās tiks apspriesti jautājumi, kas iekļauti saskaņotajā sarunu darba kārtībā;

– puses vienojas atlikušos Latvijas Pašvaldības savienības ierosinātos jautājumus sākotnēji izdiskutēt ekspertu līmenī, Tieslietu ministrijai organizējot sanāksmi, lai vienotos par risinājumiem konkrētām Latvijas Pašvaldības savienības izvirzītām problēmām. Puses vienojas pēc ekspertu sanāksmēm rudenī organizēt atkārtotas sarunas par jautājumiem, par kuru risinājumu sanāksmē netiktu panākta vienošanās vai risinājums ietver nepieciešamību vienoties Tieslietu ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības starpā.

Valsts zemes dienests, Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrs

1. Datu no Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra nodošana pašvaldībām nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas vajadzībām

– puses secina, ka ir panākta vienošanās par datu nodošanu pašvaldībām no 2010. gada 1. jūlija;

– puses vienojas, ka attiecībā uz datiem, kas nepieciešami nekustamā īpašuma nodokļa prognozes aprēķinam, par prognozētajām jaunajām objektu kadastrālajām vērtībām, kas stāsies spēkā 2011. gada 1. janvārī, Valsts zemes dienests un Latvijas Pašvaldības savienība atsevišķā sarunā (saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 15. jūnija protokollēmumā Nr. 31, 33.§ noteikto), pieaicinot Tieslietu ministrijas pārstāvjus, vienojas par nododamo datu komplektu, kas būtu identiska datiem, kas tiks noteikti Finanšu ministrijas izstrādātajā Ministru kabineta noteikumu projektā par nekustamā īpašuma nodokļa prognozes saskaņošanas kārtību.

2. Par kadastra nodošanu pašvaldībām

– puses vienojas, ka Tieslietu ministrija valsts sekretāra vadībā organizē darba grupu par kadastrālās vērtēšanas attīstību un tā modeļiem vidējā termiņā un ilgtermiņā, kā arī, lai diskutētu par Tieslietu ministrijas un pašvaldību sadarbību kadastra datu kvalitātes uzlabošanā un panāktu to efektīvāku, samērojamāku un saprotamāku noteikšanu.

3. Starptautiskā valūtas fonda ieteikuma attiecībā uz pašvaldību pirmpirkuma tiesībām risināšanas progress

– puses vienojas, ka jautājums par pašvaldību pirmpirkuma tiesību paplašināšanu risināms ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju. Tieslietu ministrija piedalīsies sarunās ar Reģionālās attīstības un pašvaldību ministriju šajā jautājumā, sniedzot analīzi par nepieciešamību pēc rezerves zemju fonda pašvaldībām to attīstībai.

4 . Kadastrālo vērtību analīze salīdzinājumā ar pēdējā gada laikā veikto darījumu cenām objektu līmenī

– puses vienojas, ka Valsts zemes dienests sagatavos kadastrālo vērtību salīdzinājumu ar pēdējo gadu laikā veikto darījumu cenām zonu līmenī.

5. Par Valsts kontroles ziņojumu par Valsts zemes dienesta sniegto pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām un ziņojumā konstatēto problēmu risināšanas

– puses vienojas, ka Tieslietu ministrija Latvijas Pašvaldību savienībai nosūtīs tieslietu ministra apstiprināto Valsts kontroles revīzijas ieteikumu ieviešanas plānu;

– pēc Latvijas Pašvaldību savienības lūguma, Tieslietu ministrija informē, ka grozījumus zemesgrāmatā par acīmredzamām kļūdām var veikt, balstoties uz Zemesgrāmatu likuma 90. panta.

6. Rīkojuma izpildes progress jautājumā par Valsts zemes dienesta un Zemesgrāmatu apvienošanu

– atbildot uz Latvijas Pašvaldību savienības ierosinājumu pēc iespējas tuvināt Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmu un Valsts vienoto datorizēto zemesgrāmatu, Tieslietu ministrija informē, ka paredzējusi strādāt pie šāda virziena, uzlabojot savā pārziņā esošās informācijas sistēmas, kā arī konkretizējot darbības, kas veicamas personai, vēršoties Valsts zemes dienesta vai zemesgrāmatu nodaļā, kas savukārt nodod viena otrai iegūto informāciju. Jau šobrīd ir nodrošināta regulāra datu aktualizācija starp Valsts vienoto datorizēto zemesgrāmatu un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmu.

7. Par adresācijas elementa – dzīvokļa numura noteikšanas principiem

– puses vienojas, ka Valsts zemes dienests organizē darba grupu, lai risinātu jautājumus adresācijas jomā, uz kuras pirmo sēdi tiek aicināts Tieslietu ministrijas valsts sekretārs;

– Tieslietu ministrija nosūta Latvijas Pašvaldību savienībai vēstuli ar aicinājumu deleģēt ekspertus darbam darba grupā;

– Latvijas Pašvaldību savienība uz darba grupas sēdi sagatavo risināmo un diskutējamo jautājumu sarakstu;

– puses vienojas, ka dzīvokļa numuru nosaka īpašnieks.

Ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrēšana sabiedrībā, notiesāto sodu izpilde

8. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bijušajiem ieslodzītājiem

– Latvijas Pašvaldību savienība pieņem zināšanai Tieslietu ministrijas sniegto informāciju par nepieciešamību pievērst uzmanību bijušajiem ieslodzītājiem, kas pēc ieslodzījuma atgriežas savā pašvaldībā, lai samazinātu iespējamo recidīvu un veicinātu sabiedrības drošību kopumā;

– Tieslietu ministrija pieņem zināšanai Latvijas Pašvaldību savienības sniegto informāciju par būtiski samazinātiem pašvaldību budžetiem, par to, ka nepieciešams izvērtēt iespēju atjaunot Valsts probācijas dienesta īstenoto postpenitenciārās palīdzības sniegšanas funkciju no brīvības atņemšanas iestādēm atbrīvotajām personām, kā arī nepieciešamību Tieslietu ministrijai aktualizēt jautājumu 2011. gada valsts budžeta sagatavošanas procesā.

9. Ieslodzīto izglītības īstenošana

– Latvijas Pašvaldību savienība pieņem zināšanai Tieslietu ministrijas informāciju par pašvaldību izglītības iestāžu un ieslodzījuma vietu sadarbības nozīmi ieslodzīto izglītības īstenošanā, mazinot noziedzīgu nodarījumu recidīvu, vienlaikus Tieslietu ministrija pieņem zināšanai Latvijas Pašvaldību savienības sniegto informāciju par būtiski samazinātiem pašvaldību budžetiem.

10. Par personu, kurām piemērots kriminālsods – piespiedu darbs – nodarbināšanu piespiedu darbā

– pieņemot zināšanai informāciju par tendenci pašvaldībām mazāk iesaistīties turpmākā personu, kurām piemērots kriminālsods – piespiedu darbs, nodarbināšanā saistībā ar Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēto projektu „Darba praktizēšana ar stipendijām pašvaldībās” īstenošanu, Latvijas Pašvaldību savienība informē, ka arvien mazāk iedzīvotāju piesakās minētajam projektam, līdz ar to puses secina, ka Tieslietu ministrijas pieteiktā problēma tuvākajā laikā vairs nebūs aktuāla.

Citi jautājumi

11. Notariālo darbību veikšana bāriņtiesās pēc administratīvi teritoriālās reformas

– Latvijas Pašvaldību savienība pieņem zināšanai Latvijas Zvērinātu notāru padomes pieteikto problēmu par notariālo darbību veikšanu bāriņtiesās pēc administratīvi teritoriālās reformas;
– Latvijas Pašvaldību savienība, ņemot vērā esošos ekonomiskos apstākļus valstī, vērš Tieslietu ministrijas uzmanību uz zvērinātu notāru taksu apmēriem.
– puses vienojas, ka arvien vairāk aktualizējoties minētajai problēmai, Latvijas Pašvaldību savienība izvērtēs iespēju iesniegt Tieslietu ministrijā izvērtēšanai ierosinājumu par taksu apmēru samazināšanu.

12. Par atbildīgo valsts institūciju par publisko ūdeņu apsaimniekošanu

– puses vienojas, ka Tieslietu ministrija sagatavo vēstuli Finanšu ministrijai, kur vērš uzmanību uz sarunās apspriesto problēmu, sniedz skaidrojumu par zemju īpašumtiesībām, kas izriet no normatīvā regulējuma, kā arī aicina pārskatīt Eiropas Savienības fondu apguves reglamentējošo normatīvo bāzi attiecībā uz ierakstiem Zemesgrāmatā zemēm, kuru īpašumtiesības izriet no normatīvā regulējuma, nodrošinot iespējas uz šīm zemēm īstenot pašvaldību projektus ar valsts akceptu.

13. Tiesību aktu hierarhija un ar to saistītie jautājumi

– Tieslietu ministrija pieņem zināšanai, ka Latvijas Pašvaldību savienība ir vēršusi uzmanību uz problēmām, kas saistītas ar normatīvo aktu atbilstību Eiropas vietējo pašvaldību hartai un ir izteikusi lūgumu, Tieslietu ministrijai saskaņojot tiesību aktu projektus, tajos iekļautās normas vērtēt atbilstoši Eiropas vietējo pašvaldību hartai.

II Diskusiju izklāsts

Valsts zemes dienests, Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrs

1. Datu no Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistra nodošana pašvaldībām nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas vajadzībām

M. Bērziņa informē, ka atbilstoši likumam „Grozījumi likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”” ir notikušas vairākas sanāksmes, kurās Valsts zemes dienests (turpmāk – VZD) ar

pašvaldību programmnodrošinājuma izstrādātājiem ir vienojies par papildus nepieciešamo datu saturu (jaunaudzes platība, paātrināti privatizētie dzīvokļi, kadastrālās vērtības izmaiņu iemesls un tā kods). Kopš 2010. gada 31. maija pašvaldību programmnodrošinājuma izstrādātājiem ir pieejama akcepttesta vide ar datiem, kādus VZD pašvaldībām nodos no 2010. gada 1. jūlija. Intensīvi akceptvidi testē ZZDats programmatūras izstrādātāji, kas ziņo, ka pagaidām problēmas nav konstatētas. VZD norāda, ka problēmas varētu būt tām pašvaldībām, kas izmanto PVIS programmatūru, jo tās tikai pēdējo dienu laikā ir sākušas izmantot testēšanas iespēju. Papildus dati no 2010. gada 1. jūlija pašvaldībām tiks nodoti Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1652 „Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas pieprasīšanas un izsniegšanas kārtība” noteiktajā kārtībā - datu apmaiņas līgumu ietvaros tiešslēguma režīmā ar vienas dienas aktualitāti.

Informē, ka attiecībā uz datiem par jaunajām objektu kadastrālajām vērtībām, saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2010. gada 15. jūnija protokollēmumā Nr. 31, 33.§ noteikto plānota atsevišķa saruna ar LPS, lai vienotos par datu komplektu. Tas saistīts ar to, ka tajā brīdī, kad MK apstiprina jauno kadastrālo vērtību bāzi, VZD aprēķina jaunās kadastrālās vērtības visiem objektiem un atbilstoši minētajam MK protokollēmumam VZD līdz 2010. gada 1. septembrim nodod pašvaldībām objektu sarakstā iekļaujamo datu kopu.

S. Šķiltere Latvijas Pašvaldību savienība (turpmāk – LPS) ar Tieslietu ministriju (turpmāk – TM) un VZD vēlas vienoties par datu kopu, kas būtu identiska datiem, kas būs MK noteikumos par nekustamā īpašuma nodokļa prognozes saskaņošanas kārtību, ko izstrādā Finanšu ministrija (turpmāk – FM) pirms minēto MK noteikumu virzīšanas apstiprināšanai MK.

TM puse piekrīt, norādot, ka minētajās sarunās par datu kopu nepieciešams pieaicināt TM pārstāvjus, kas turpmāk piedalīsies FM MK noteikumu projekta izstrādē.

2. Par kadastra nodošanu pašvaldībām

S. Šķiltere norāda, ka pastāv strukturālas problēmas kadastra nodošanā pašvaldībām, kas būtu jārisina kopīgi. LPS vēlas lielāku sadarbību saistībā ar plānoto nekustamā īpašuma nodokļa reformu (arī saistībā ar Starptautiskā valūtas fonda (turpmāk – SVF) ieteikumiem, kur norādīts, ka jānodrošina ciešāka sadarbība ar pašvaldībām un plašākas tiesības pašvaldībām), norādot, ka nepieciešams vienoties par racionālu kadastra datu uzkrāšanu samazināta budžeta apstākļos, ņemot vērā, ka galvenais kadastra mērķis no pašvaldību viedokļa ir nodrošināt nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanu. Galvenais ir nodrošināt samērīguma principu attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokļa aplikšanu, kadastra datus interpretējot vienādi. Nepieciešams lielāks konceptuāls atbalsts no TM attiecībā uz VZD, saprotot, ka samazināta budžeta apstākļos vienas iestādes iespējas būtiski mainīt visu sistēmu ir ierobežotas.

M. Lazdovskis norāda, ka jāņem vērā VZD kopējo budžeta izdevumu samazinājums no 20 milj. 2005.–2007. gadā uz 8. milj. šogad, kas sastāda 60 % un ir kritisks darbības nodrošināšanai (informācijas sistēmu uzturēšana, datu nodošanai, darbinieku algošanai, telpu nodrošināšanai u.c.). Ņemot vērā minēto, ir jādomā par to kā iegūt informāciju pēc iespējas efektīvākos veidos. Sabalansējot praktiskās informācijas iegūšanas izmaksas un optimizējot dažādu datu apmaiņu sadarbojoties pašvaldībām un VZD, kā arī, iespējams, grozot normatīvo regulējumu, lai noteiktu pašvaldībām specifiskākas tiesības, rezultātā būtu iespējams informāciju uzkrāt lētāk. Jānedefinē tā informācija, kas nepieciešama un ko ir racionāli uzturēt, lai kopīgi vienojoties sistēmu uzturētu esošajos apstākļos, racionāli sadarbojoties abām pusēm.

M. Bērziņa informē, ka attiecībā uz kadastrālās vērtēšanas aprēķina modeļa attīstību ir plānota saruna ar LPS, uz kuru VZD sagatavos priekšlikumus turpmākai modeļa attīstībai. Kopējas diskusijas rezultātā varētu nonākt pie konkrētas datu kopas. Attiecībā uz finansējumu informē, ka no valsts budžeta VZD saņem tikai 30% no kopējā finansējuma, līdz ar to pakalpojumu skaits samazinās, tāpēc iestāde veic vispārēju struktūras un procesu optimizāciju, kas tika uzsākta jau 2009. gadā.

S.Šķiltere piekrīt, ka nav iespējamās tūlītējas sistēmas izmaiņas, tāpēc LPS ar TM un VZD vēlas konceptuāli vienoties par to, uz kādiem pamatiem nākotnē balstīt kadastrālās vērtības noteikšanu, kādi dati izmantojami vērtēšanā. Norāda, ka nepieciešama plašāka diskusija, iesaistot pašvaldību vadītājus un arī sabiedrību. Uzskata, ka dati jānosaka pēc principiem, ka tos persona nevar mainīt pēc brīvas izvēles, tiem jābūt vienkārši kontrolējamiem, nosakāmiem un tiem automātiski jārodas citās informācijas sistēmās. Norāda, ka jau šobrīd nepieciešams konceptuāli vienoties par sistēmas attīstību, kas īstenojama, stabilizējoties situācijai valstī.

M. Lazdovskis piedāvā vienoties, ka sistēmas attīstība balstāma uz pāreju no detalizētas informācijas, kas nepieciešama kadastrālās vērtības noteikšanai, uz vispārīgu informāciju, apzinoties, ka būs gadījumi, kad kadastrālā vērtība tiks noteikta vēl aptuvenāk. Piekrīt, ka nepieciešama diskusija ar pēc iespējas vairāk pašvaldību dalību, lai vienotos par principiem, pēc kuriem nosakāma kadastrālā vērtība. Tomēr norāda, ka būtiski ir vienoties par principiem, pēc kuriem rēķinām nekustamā īpašuma nodoklis. Uzsver, ka risinājums varētu būt noteikt diferencētu nekustamā īpašuma nodokļa likmi un pašvaldībām tiesības šo likmi piemērot.

S.Šķiltere uzsver, ka risinājumi nepieciešami, gan attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokli, gan attiecībā uz kadastrālo vērtību. Konceptuālās diskusijas sagatavošanā nepieciešama M. Lazdovska dalība.

M. Lazdovskis piedāvā vienoties, ka TM organizē darba grupu TM valsts sekretāra vadībā par kadastrālās vērtēšanas attīstību un tā modeļiem vidējā termiņā un ilgtermiņā, lai diskutētu par TM un pašvaldību sadarbību kadastra datu kvalitātes uzlabošanā un panāktu to efektīvāku, samērojamāku un saprotamāku noteikšanu. Lūdz LPS darba grupā deleģēt dažādu reģionu pašvaldību pārstāvjus. Norāda, ka darba grupas ietvaros jādiskutē arī par kadastra datu aktualitāti, kas izriet no Valsts kontroles (turpmāk – VK) ziņojuma.

LPS puse piekrīt.

3. Starptautiskā valūtas fonda ieteikuma attiecībā uz pašvaldību pirmpirkuma tiesībām risināšanas progress

S.Šķiltere norāda, ka attiecībā uz pašvaldību pirmpirkuma tiesībām, SVF ir ieteicis noteikt pašvaldībām šīs tiesības pilnīgas un absolūtas neatkarīgi no tā vai pašvaldība pērk vai nepērk nekustamo īpašumu. Kopējais apgrūtinājums pašvaldībām ir samērīgs ar iegūtajiem datiem, iespēju iegūt nekustamo īpašumu gadījumos, kad darījumu vērtības ir zemas, kā arī tiks novērsta problēma, kad īpašums tiek pārdots pa daļām (vienai personai), tad risinājums varētu būt, ka attiecībā uz pēdējo daļu pašvaldībai iestājas pirmpirkuma tiesības. Neuzskata, ka pašvaldības masveidā sāktu izmantot pirmpirkuma tiesības, izņemot gadījumus, kad īpašumi tiek pārdoti lēti.

J. Ruško papildina attiecībā uz pašvaldībām, kurās pēdējos gados ir notikusi intensīva apbūve – radusies situācija, kad ir uzlikti pārlietu daudz apgrūtinājumu, ceļu servitūti, un pašvaldības norāda, ka šie servitūtu apgrūtinājumi būtu jāizpērk, lai varētu attīstīt ielu tīklu un komunikācijas (kanalizācija, ūdensvadi) apbūves teritorijā. Norāda, ka pašvaldību pirmpirkuma tiesības varētu būt viens no instrumentiem kā pašvaldības varētu iegūt samērā lētu zemi, ko iemainīt pret potenciāli nepieciešamo ielu tīklu, kas nepieciešamas visai sabiedrībai.

L. Medin norāda, ka TM nonāk starp divu pušu ierosinājumiem. Iespējams, ka pirmpirkuma tiesības palīdz risināt daļu pašvaldību problēmu, tomēr ir spiediens no citiem resoriem par to, lai procedūras būtu ātrākas un efektīvākas, kas ir rosinājis diskusiju, kam piešķirt un kam nepiešķirt pirmpirkuma tiesības, līdz ar to tā lielā mērā ir valdības izšķiršanās. No TM puses svarīgi, lai procedūra ir skaidra un saprotama.

S.Šķiltere piekrīt, ka šis ir politiskās izšķiršanās jautājums. Norāda, ka lielākais ieguvums TM un VZD īstermiņā ir precīzu datu nodrošināšana nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības noteikšanai. LPS ir svarīgi noskaidrot TM viedokli jautājumā, lai tālāk varētu uzturēt kopīgu viedokli, kad jautājums tiks lemts MK.

M. Lazdovskis piekrīt, ka attiecībā uz kadastrālajām vērtībām, būtu iespējams iegūt objektīvāku informāciju, tomēr norāda, ka nav nepieciešams radīt formālu mehānismu.

S.Šķiltere – Civillikums ir pieņemts MK (Saeima tajā brīdī bija atlaista, bet pašvaldības darbojās) un tajā joprojām ir tikai piezīmes par pirmpirkuma tiesībām pašvaldībām. TM virzītās koncepcijas par Civillikuma lietu tiesību daļas modernizāciju projekta saskaņošanas laikā ir nepieciešams diskutēt par šo jautājumu, jo tas nodrošinātu objektīvāku kadastrālo vērtību noteikšanu, kas izriet no starptautisko konsultantu ieteikumiem attiecībā uz nekustamā īpašuma nodokli.

M. Lazdovskis piekrīt attiecībā uz objektīvākām kadastrālajām vērtībām, tomēr bez papildus diskusijas un izpētes nepiekrīt attiecībā uz obligātu pirmpirkuma tiesību piešķiršanu pašvaldībām.

L. Medin norāda, ka minētās koncepcijas saskaņošanas ietvaros jau ir panākta vienošanās, ka pašvaldībām ir pirmpirkuma tiesības, kas nepieciešamas funkciju īstenošanai. Pierīt, ka bez diskusijas nav iespējams izlemt kā Civillikuma ietvaros risināmi ar pirmpirkuma tiesībām saistīti jautājumi.

I. Kalniņa norāda, ka minētais jautājums ir skatāms likuma Par pašvaldībām 78. panta konteksta. Ja LPS mērķis ir paaugstināt darījumu vērtības, tad norāda, ka jau tagad darījuma vērtība ir augstāka nekā kadastrālā vērtība, līdz ar to secināms, ka LPS mērķis ir aktualizēt kadastrālo vērtību virzienā uz augšu.

J. Ruško norāda, ka pašvaldību mērķis ir attīstīt savu teritoriju. Uzsver, ka šobrīd pašvaldībām trūkst zemes attīstībai.

L. Medin norāda, ka papildus TM Saeimā virzīja jautājumu par piespiedu atsavināšanu valsts un sabiedriskām vajadzībām, kas būtu viens no mehānismiem, ko nepieciešams apspriest.

J. Bordāns izsaka viedokli, ka šobrīd nav jādiskutē par to, ar kura likuma regulējumu saistīts minētais jautājums, bet gan par pirmpirkuma tiesību izpildes mehānismu, ko nepieciešams tajā papildināt, precizēt. Jautājums saistīts ar pašvaldību funkciju īstenošanu, infrastruktūras attīstību un kadastrālajām vērtībām.

M. Lazdovskis rezumē, ka sanāksmes dalībnieki ir nonākuši līdz diskusijai par zemi, kas nepieciešama pašvaldību attīstībai, tas ir, ka katrai pašvaldībai ir nepieciešams zināms rezerves zemju fonds, kuru papildina, piemēram, izmantojot pirmpirkuma tiesības un kuru pašvaldība izmanto savu funkciju veikšanai. Izsaka viedokli, ka jautājums pārrunājams LPS un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas sarunās saistībā ar pašvaldību attīstību un TM varētu šajās sarunās piedalīties, sniedzot analīzi.

S.Šķiltere uzsver, ka LPS ir izteikusi formālu priekšlikumu diskutēt par jautājumu koncepcijas par Civillikuma lietu tiesību daļas modernizāciju ietvaros un nav uzstādījuma, konkrēti kura likuma ietvaros tas risināms. LPS uzstādījumi ir 1) jebkuras pirmpirkuma tiesības tiek īstenotas un tās ir neapejamas un 2) pirmpirkuma tiesības ir absolūtas uz visu, ja pašvaldība tā lemj.

L. Medin norāda, ka koncepcija par Civillikuma lietu tiesību daļas modernizāciju izstrāde ir balstīta uz konkrētiem pētījumiem par konkrētiem jautājumiem, kur tika piedāvāti risinājumi. Pētījumos netika atkārtoti vērtētas pašvaldību vai valsts dažādu institūciju pirmpirkuma tiesības, līdz ar to minētajā koncepcijā šādi jautājumi netiek risināti, tāpēc būtu nesamērīgi bez pētījumiem koncepcijas projektu papildināt ar sadaļu, kas nav analizēta.

S.Šķiltere uzsver, ka jautājums ir analizēts ārvalstu tehniskās palīdzības misijas ietvaros.

M. Lazdovskis atkārtoti uzsver, ka jautājums par pašvaldību rezerves zemju fondu ir reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra politiskā atbildība, no kuras ir atkarīga jautājuma virzība un MK un tālāka diskusija Saeimā.

4. Kadastrālo vērtību analīze salīdzinājumā ar pēdējā gada laikā veikto darījumu cenām objektu līmenī

S.Škiltere jautājums pieteikts saistībā ar SVF ieteikumiem, kur norādīts, ka ir nepieciešama kadastrālo vērtību analīze. Apstiprinot kadastrālās vērtības, kas stāsies spēkā nākamā gada 1. janvārī, VZD ir sagatavojis informāciju par vidējām darījumu izmaiņām, tomēr norāda, ka ar šādu analīzi nav pietiekami. Uzsver, ka nepieciešams iespēju robežās publicēt pilnīgu analīzi, uz kā pamata VZD veic vērtību aprēķinu.

M. Lazdovskis norāda, ka, lai veiktu šādu analīzi ir nepieciešami papildus resursi, algojot darbiniekus, atlasot datus par visiem objektiem, ar kuriem ir veikti darījumi. Pašvaldībām jau ir pieeja Valsts datorizētajai zemesgrāmatai, kur iespējams iegūt informāciju par kādām vērtībām notiek darījumi.

S.Škiltere norāda – izstrādājot kadastrālo vērtību bāzi, šādai analīzei jau vajadzētu būt veiktai. Neuzstāj uz visas informācijas publicēšanu, bet gan uz analīzi, lai būtu saprotams, kā tiek rēķināta kadastrālā vērtība. Ierosina analīzi veikt zonu līmenī.

TM puse piekrīt, ka analīzi zonu līmenī ir iespējams sagatavot, vienojoties, par to, kas minētajā analīze iekļaujams.

M. Lazdovskis uzsver, ka kopējais nekustamā īpašuma darījumu skaits pēdējā gada laikā ir samazinājies, tomēr kadastrālā vērtība ir jānosaka viesiem objektiem. Nav nepieciešams salīdzināt savstarpēji salīdzināmus darījumus. Papildus norāda, ka pašvaldībām ir pirmpirkuma tiesības uz daļu no objektiem, līdz ar to sākotnējo informāciju par darījumu vērtību pašvaldībām ir iespēja iegūt.

5. Par Valsts kontroles ziņojumu par Valsts zemes dienesta sniegto pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un atbilstību normatīvo aktu prasībām un ziņojumā konstatēto problēmu risināšanas

M. Lazdovskis informē, ka ir sagatavots tālākās rīcības plāns VK ziņojumā ietverto ieteikumu ieviešanai. TM kopīgi ar LPS ir jāvienojas par principiem kā nodrošināt optimālāku kontroles uz datu reģistrēšanas procedūras. Nepieciešams vienoties par racionālu VZD sadarbību ar pašvaldībām Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk – NĪVK IS) papildināšanā, tai skaitā par datu ievades jautājumiem un VZD atbilstību un procedūrām par rīcību gadījumos, kad konstatētas kļūdas. TM nepieciešama diskusija par domājamām daļām daudzdzīvokļu mājās, īpaši par tām sadaļām, kas ir reģistrētas zemesgrāmatā un par to kā ietekmēs jau reģistrētos īpašumus samazinoties īpašuma apjomam.

S.Škiltere norāda, ka balstoties uz zemesgrāmatā reģistrētajām domājamajām daļām, visas pašvaldības līdz 15. septembrim izsūtīs nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas paziņojumus. Uzska, ka kļūdu risinājums jāveic vismaz līdz minētajam datumam.

M. Lazdovskis uzsver, ka īpašuma apjoms šobrīd ir juridiski korekti nostiprināts. Kļūdas konstatējamās katrā konkrētā gadījumā. Šobrīd nav iespējams izmainīt ierakstus zemesgrāmatā attiecībā uz īpašuma apjomu.

S.Škiltere norāda, ka vienīgais tiesiskais regulējums šobrīd nosaka, ka visi īpašnieki vienojas par domājamo daļu maiņu un iesniedz nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatā. Tā kā ir gadījumi, kad domājamās daļas uz kļūdu pamata ir reģistrētas zemesgrāmatā, vienīgais tiesiskais risinājums ir visu īpašnieku vienošanās.

M. Lazdovskis norāda, ka gan pašvaldībām, gan VZD ir jākonstatē radušās problēmas, lai tās risinātu.

S.Škiltere uzsver, ka kļūdas ir radušās gan dzīvojamo māju privatizācijas komisijas lēmumos, gan VZD darbībās, un tās ir daudz un dažādas.

M. Lazdovskis pierīt un norāda, ka kļūdas ir labojamas pakāpeniski, pie tam acīmredzamas kļūdas zemesgrāmatā jau tiek labotas.

S.Škiltere lūdz TM viedokli par to, uz kādu likumu pamata VZD iesniedz grozījumus zemesgrāmatā un uz kādu likumu pamata pašvaldības var iesniegt grozījumus zemesgrāmatā par savām kļūdām.

L. Medin norāda, ka protokolā ierakstāms, ka pamats ir Zemesgrāmatu likuma 90. pants par acīmredzamu kļūdu labošanu.

M. Bērziņa informē, ka attiecībā uz VK ziņojumu VZD pārstāvji ir tikušies ar zemesgrāmatu speciālistiem un vienojušies par procedūru, ka tiek savstarpēji salīdzināti abu pušu datu bāzēs esošie dati un atbilstoši TM iekšējam normatīvam aktam abas puses labo savā pusē konstatēto kļūdu un otra puse datus aktualizē savā datu bāzē. Problēmas pastāv tajos gadījumos, kad dzīvojamo māju privatizācijas komisijas ir pieņēmusi kļūdainu lēmumu un gadījumos, kad pirkuma līgumos, ko sastāda notāri, nav norādītas korektas domājamās daļas.

M. Lazdovskis uzsver, ka kopīgi ar pašvaldībām ir jāvienojas par virzienu kā sistemātiski labot sistēmu un gadījumus, kas rodas, jārisina katru atsevišķi.

Puses vienojas, ka TM LPS nosūtīs apstiprināto VK ieteikumu ieviešanas plānu

6. Rīkojuma izpildes progress jautājumā par Valsts zemes dienesta un Zemesgrāmatu apvienošanu

M. Lazdovskis norāda, ka TM nav zināms LPS pieteiktais rīkojums.

J. Ruško saistībā ar pieteikto tēmu, aprakstot konkrētu gadījumu, ierosina Zemesgrāmatu likumu papildināt, nosakot, ka viens no pievienojamajiem dokumentiem, lai īpašumu (zemi) reģistrētu zemesgrāmatā, ir detālplānojums vai zemes ierīcības plāns.

S. Šķiltere norāda, ka visi detālplānojumi ir iesniegti VZD. Vairumā gadījumu personām procedūras ietvaros vispirms jānodod uz VZD un tikai pēc tam uz zemesgrāmatu nodaļu tāpēc, ņemot vērā esošo ekonomisko situāciju, kā arī to, ka zemesgrāmatā tiek reģistrētas īpašumtiesības, kas nav tiesas lēmums, LPS ierosina pēc iespējas tuvināt NĪVK IS un Valsts datorizēto zemesgrāmatu.

M. Lazdovskis – attiecībā uz J. Ruško ierosinājumu, piekrīt, ka problēma pastāv un tā ir apspriežama TM pastāvīgajā darba grupā ar nekustamā īpašuma valsts kadastra politiku saistītajos jautājumos. Attiecībā uz reģistru tuvināšanu, norāda, ka TM ir paredzējusi strādāt pie šāda virziena. Ir darbības, kas veicamas katrā no institūcijām atsevišķi. TM mērķis, tai skaitā uzlabojot savā pārziņā esošās informācijas sistēmas, ir, ja darījums notiek ar īpašuma apjomu, objektiem (sadališana, apvienošana, pārmērīšana, jaunas ēkas reģistrēšana), tad personai jāvēršas VZD, un tālāk iestādes atbildība ir iegūto informāciju nodot zemesgrāmatām. Ja jautājums ir par darījumu, tad persona vēršas pie notāra, kas savukārt visus dokumentus elektroniski nosūta zemesgrāmatām (sākotnēji gadījumos, kad darījums slēgts notariāla akta kārtībā), kur tālāk informācija pēc ieraksta sistēmā tiek nodota VZD.

Kopējais risinājums būs saistīts ar izmaiņām, kas tiek veiktas VZD informācijas sistēmās, centralizējot informāciju, kas grafiski atrodas VZD reģionālajās nodaļās, kā arī ieviešot jaunu zemesgrāmatu sistēmu par elektronisku datu apmaiņu ar notāriem.

S. Šķiltere jautā, vai ir plānots zemesgrāmatu tiesnešiem saglabāt tiesnešu statusu?

L. Medin norāda, ka tas saistīts ar to, kā Latvijā ir veidotas lietu tiesības un ar to, kurā brīdī notiek īpašumtiesību pāreja. TM uzskata, ka nav nepieciešams mainīt esošo sistēmu. Esošās problēmas rodas to personu izpratnes par procedūras norisi, ko plānots risināt, savstarpēji sadarbojoties institūcijām reģistru ietvaros. Līdz rudenim plānots sagatavot pakāpenisku plānu, izvirzot konkrētus uzdevumus mērķa sasniegšanai.

S. Šķiltere saistībā ar SVF ieteikumiem ierosina saprātīgā laika periodā noteikt, ka īpašuma tiesības ir obligāti jāreģistrē zemesgrāmatā (šobrīd reģistrācija ir brīvprātīga), jo tas palīdzētu pašvaldībām administrēt nekustamā īpašuma nodokli, kā arī uzskata, ka valstij ir jāzina tagadējie patiesie īpašniekiem.

I. Kalniņa norāda, ka jau šobrīd izvēle reģistrēt īpašumtiesības nav brīvprātīga saskaņā ar Civillikuma 993. pantu, kas nosaka, ka katrs īpašums ir jāreģistrē zemesgrāmatā. Piekrīt, ka ne visas personas apzinīgi pilda likumā noteikto pienākumu un valsts nav izšķīrusies par sankcijām, vai citiem veidiem, kā veicināt tā izpildi.

S. Šķiltere rosina koncepcijas par Civillikuma lietu tiesību daļas modernizāciju ietvaros diskutēt par to, lai noteiktu, ka saprātīgā laika periodā visi darījumi un īpašumi jāreģistrē zemesgrāmatā.

L. Medin atkārtoti uzsver, ka jau šobrīd ir noteikts, ka visi darījumi jāreģistrē zemesgrāmatā un no valsts viedokļa par īpašnieku uzskatāma tā persona, kurai zemesgrāmatā reģistrēts īpašums, kas ir atbildīga par savu īpašumu arī gadījumos, kad ar minēto īpašumu veikts darījums un tas nav fiksēts zemesgrāmatā. Valsts nevar nesamērīgi iejaukties privātpersonas gribā. Problēma pastāv pie pirmreizējās reģistrācijas.

M. Lazdovskis uzsver, ka mērķis ir, lai visi darījumi savlaicīgi tiktu reģistrēti zemesgrāmatā. No valsts puses jau ir noregulēts, ka īpašnieks ir tā persona, kas parādās zemesgrāmatā. Atbildība ir divu darījuma slēdzēju pušu ziņā.

7. Par adresācijas elementa – dzīvokļa numura noteikšanas principiem

S. Šķiltere norāda, ka atbilstoši normatīvajam regulējumam dzīvokļa numurs ir jānosaka ar lēmumu, kas ir tehniskas dabas jautājums, ko varētu aktualizēt.

M. Lazdovskis ierosina, ka dzīvokļa numuru varētu noteikt īpašnieks, bet tas būtu tikai viens no problēmas risinājumiem adresācijas jomā (ir problēmas saistībā ar ciemiem, ielām u.c.). Uzskata, ka lielākā problēma adresācijas jomā ir jautājums par to, kurā brīdī stājas spēkā juridiskā adrese. Papildus ierosina vienoties, ka VZD organizē darba grupu, lai risinātu jautājumus adresācijas jomā, uz kuras pirmo sēdi tiek aicināts TM valsts sekretārs. Aicina LPS uz darba grupu sēdi sagatavot risināmo un diskutējamo jautājumu sarakstu.

Puses vienojas, ka TM nosūtīs LPS vēstuli ar aicinājumu deleģēt ekspertus darbam darba grupā.

Ieslodzīto un bijušo ieslodzīto integrēšana sabiedrībā, notiesāto sodu izpilde

8. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bijušajiem ieslodzītajiem

L. Medin informē, ka jautājums ierosināts, lai, saprotot pašvaldību esošos finansiālos apstākļus, tomēr vērstu pašvaldību uzmanību uz bijušajiem ieslodzītajiem, jo viņiem, atgriežoties bijušajā pašvaldībā, uz ko viņiem ir tiesības atgriezties, ir grūtības pašiem atrast darba vietas un dzīvesvietu. Kopīgi nepieciešams rūpēties par šo personu iespējām dzīvot likumpaklausīgu dzīvi, pretējā gadījumā minētās personas atkārtoti izdara noziegumus un negatīvā ietekme varētu būt lielāka nekā resursi, kas tiktu tērēti šo personu nodrošināšanai ar nepieciešamāko.

S. Šimfa norāda, ka arī pašvaldībās notiek darbinieku un finansējuma samazinājums un informē, ka Latvijā šobrīd ir nedaudz vairāk kā 2,5 tūkstoši sociālo darbinieku. Pašvaldību sociālie dienesti operatīvā informācija liecina, ka 2010. gada aprīli trūcīgās personas statuss ir piešķirts 154 046 personām. Kopš 2009. gada rudens sociālo dienestu klientu skaits trūcīgās personas statusa saņemšanai pieaug no 20 līdz 40 tūkstošiem mēnesī, līdz ar to sociālo dienestu darba apjoms ir milzīgs. Sociālais darbs, kas būtu jādara, ir kļuvis sekundārs un dienesti pamatā ir noslogoti ar statusa piešķiršanas izvērtēšanu un palīdzības piešķiršanu naudas vai mantas veidā. Trūcīgo personu vidū, protams, ir arī bijušie ieslodzītie, kas pirmkārt, dodas uz sociālajiem dienestiem, kur viņiem iespēju robežās tiek palīdzēts gan finansiāli, gan praktiski. Norāda, ka saskaņā ar likumdošanu sociālais dienests sociālos pakalpojumus nevar uzspiest, jo ir nepieciešama klienta piekrišana. Tikai uz vienošanās pamata personai tiek izstrādāts sociālās rehabilitācijas plāns.

Uzsver, ka, kamēr pašvaldībās nebūs iespējas algot vairāk sociālo darbinieku, nodrošināt viņiem atbilstošu atalgojumu, kamēr nesamazināsies milzīgais sociālo dienestu klientu daudzums, mērķēts sociālais darbs ar grupām būs apgrūtināts.

Pašvaldības atzinīgi vērtē līdz šim Valsts probācijas dienesta (turpmāk – VPD) paveikto, sadalot klientu loku starp pašvaldībām un VPD, kas būtu jānodrošina arī nākotnē. Ierosina TM turpmāk

pieprasīt līdzekļus no valsts budžeta VPD, lai varētu veikt sociālās rehabilitācijas funkcijas bijušajiem ieslodzītajiem, arī saistībā ar koncepcijas par sabiedriskās drošības piespiedu līdzekļiem projektu. Neatbalsta iespēju, ka funkcijas, ko veica VPD, tiktu noteiktas pašvaldību sociālajiem dienestiem.

M. Lazdovskis norāda, ka TM jautājumu aktualizēs katra gada budžeta sagatavošanā VPD finansējumam un postpenitenciārās sistēmas atjaunošanai, lai strādātu ar klientiem, kas nav ikdienas klients pašvaldību sociālajiem dienestiem.

9. Ieslodzīto izglītības īstenošana

L. Medin informē, ka, ņemot vērā finansējuma samazinājumu visās jomās, novērojams, ka pašvaldībām ar vien sarežģītāk ir piedalīties ieslodzīto izglītības nodrošināšanas procesā, kas atrodas ieslodzījuma vietās. Ierosinājums pašvaldībām izsvērt lēmumu nenodrošināt izglītības procesu ieslodzījuma vietās, jo visas sabiedrības interesēs ir nodrošināt ieslodzītajam izglītību, ieslodzījuma laiku pavadot pēc iespējas lietderīgāk, uz pēc soda izciešanas veiksmīgāk integrēties sabiedrībā. Atsakoties no izglītības nodrošināšanas ieslodzījuma vietās, tiek radīti draudi visai sabiedrībai kopumā, īpaši pašvaldībām, kur bijušie ieslodzītie atgriežas.

S. Šķiltere norāda, 2009. gadā ir bijis milzīgs budžeta līdzekļu samazinājums pašvaldībām izglītības jomā un lēmumu attiecībā uz izglītības nodrošināšanu ieslodzījuma vietās ir katras pašvaldības ziņā.

E. Bartkevičs norāda, ka profesionālā izglītība ir Izglītības un zinātnes ministrijas pārziņā.

S. Šimfa norāda, ka izglītība ir tikai viens no elementiem darbā ar ieslodzītajiem un kamēr netiks atrisinātas finansiālās problēmas, pašvaldībām būs ierobežotas iespējas šo izglītību nodrošināt. Uzskata, ka ļoti svarīgs elements darbā ar ieslodzītajiem ieslodzījuma vietās ir darbs ar atkarīgajiem.

L. Medin norāda, ka ir pieņemti vairāki politikas dokumenti attiecībā uz darbu ar ieslodzītajiem ieslodzījuma vietās, kas tiek pakāpeniski īstenoti ņemot vērā finanšu iespējas. Saistībā ar koncepciju par sabiedriskās drošības piespiedu līdzekļiem norāda, ka tajā paredzēti divi posmi, kur pirmais ir preventīvais darbs ar potenciālajiem likumpārkāpējiem kamēr viņi nav bijuši ieslodzījuma vietā un otrais ir darbs ar bijušajiem ieslodzītajiem, kuriem ir augsts recidīva risks.

Uzsver, ka protokolā norādāms, ka TM ir vērsusi pašvaldību uzmanību uz ekonomiskās situācijas ietekmi uz ieslodzīto izglītību un ir rūpīgi izsverami pašvaldību lēmumi par izglītības nodrošināšanu pašvaldībās.

J. Ruško ierosina izglītības procesa nodrošināšanai piesaistīt Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu līdzekļus.

I. Spure uzsver, ka izglītība ir svarīgākais līdzeklis ieslodzīto resocializācijā. Liela daļa ieslodzīto ir ar zemu izglītības līmeni, līdz ar to viņus nav iespējams iesaistīt nodarbinātībā. Uzsver, ka ar brīvības atņemšanu notiesāto personu resocializācijas koncepcija ir apstiprināta MK ar piebildi to īstenot esošā budžeta līdzekļu ietvaros. Ieslodzījuma vietās tiek īstenotas 32 resocializācijas programmas. Norāda, ka ieslodzījuma vietās tiek īstenoti vairāki starptautisko finanšu līdzekļu finansēti projekti gan vispārējās, gan profesionālās izglītības nodrošināšanai ieslodzījuma vietās. Uzsver visa procesa starpinstitucionālo kompetenci, tas ir sadarbību starp TM, Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – IZM) un pašvaldībām. Ieslodzījuma vietas nodrošina mācību procesam nepieciešamā telpas, kā arī audzēkni (lai noteiktu slodzi pedagogam un maksāt atalgojumu, ir jābūt nokomplektētai audzēkņu grupai). Par programmu saturu atbild IZM. IZM būtu jāatbild arī par mācību līdzekļiem, tomēr ņemot vērā, ka ierobežoto finanšu līdzekļu dēļ tas nav iespējams, visi mācību procesam nepieciešamie līdzekļi un aprīkojums ieslodzījuma vietās tiek iegādāti par projektu līdzekļiem. Būtiskākā problēma ir finansējuma trūkums pedagogu atalgojuma nodrošināšanai, tai skaitā 30% piemaksa par darbu ieslodzījuma vietā.

S.Šķiltere norāda, ka pedagogi jau tagad strādā par samazinātu atalgojumu.

Puses secina, ka jautājums risināms trīspusēji sadarbojoties IZM, TM un LPS.

10. Par personu, kurām piemērots kriminālsods – piespiedu darbs – nodarbināšanu piespiedu darbā

L. Medin informē, ka TM uzskata kriminālsodu – piespiedu darbs – par būtisku alternatīvu sodu brīvības atņemšanas sodam. Mazāk smagu nodarījumu izdarījušas personām nevajadzētu piespriest brīvības atņemšanas sodu, jo tā izpildei nepieciešami lieli finanšu resursi, kā arī tiek deformēta personas psihe. TM ir konstatējusi, ka pašvaldību resursi tiek vairāk novirzīti nodarbinot iedzīvotājus īstenojot Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēto projektu „Darba praktizēšana ar stipendijām pašvaldībās”, līdz ar to pašvaldības mazāk iesaistās turpmākā personu, kurām piemērots kriminālsods – piespiedu darbs, nodarbināšanā, sadarbojoties ar VPD.

K. Kipēna papildina, norādot, ka minētā projekta ietvaros tiek nodarbināti noteikts cilvēku skaits, un VPD ir informējis TM, ka pašvaldībām samazinās interese nodarbināt personas kurām piemērots kriminālsods – piespiedu darbs. Aicina pašvaldības turpināt līdzšinējo veiksmīgo sadarbību ar VPD, nodarbinot minētās personas, jo efektīva kriminālsodu izpilde veicina sabiedrības drošību kopumā.

S. Šimfa informē, ka šobrīd pašvaldībās vērojama tendence, ka iedzīvotāji, kam ir tiesības iesaistīties minētajā projektā, arvien mazāk to dara, jo valsts un pašvaldību sociālie pabalsti, kā arī nelegālā nodarbinātība nodrošina lielākus ienākumus nekā minētā projekta ietvaros.

Puses secina, ka, ņemot vērā pašvaldību sniegto informāciju, TM pieteiktā problēma tuvākajā laikā vairs nebūs aktuāla.

Citi jautājumi

11. Notariālo darbību veikšana bāriņtiesās pēc administratīvi teritoriālās reformas

I.Kalniņa informē, ka bāriņtiesu notariālo darbību veikšanas funkcija ir paredzēta, lai palīdzētu vietēja pagasta vai pilsētas iedzīvotājiem dokumentu sagatavošanā un tos apliecinātu. Pēc administratīvi teritoriālās reformas, veidojoties novadiem, katrā novadā veidotas bāriņtiesas un katrā pagastā atrodas pa vienas bāriņtiesas pārstāvim, kurš var apkalpot visa novada iedzīvotājus. Latvijas Zvērinātu notāru padome vērsa TM uzmanību uz faktu, ka novada pilsētas iedzīvotāju dodas uz tuvākajiem pagastiem, lai saņemtu dokumentu apliecinājumus pie pagasta bāriņtiesas pārstāvja, līdz ar to mazinās notāru klientu skaits. Ņemot vērā minēto, aicina pašvaldības nodrošināt, ka bāriņtiesu sniegtie pakalpojumi tiek sniegti kvalitatīvi. Ņemot vērā, ka pašvaldībām nav pieejas Iedzīvotāju reģistra datiem, Nederīgo dokumentu reģistra datiem, iespējams rodas profesionālas problēmas identificēt personu un tās gribu, aicina apsvērt iespēju, vai nevajadzētu ierobežot bāriņtiesas darbības teritoriju ar konkrēto vienību (pagastu).

E. Bartkevičs norāda, ka jautājums ir ekonomiskas dabas, jo lielai iedzīvotāju daļai ir milzīgi komunālo maksājumu un nodokļu parādi, kas rodas iztikas līdzekļu samazināšanās dēļ, līdz ar to iedzīvotāju meklē iespējas kā taupīt līdzekļus, šajā gadījumā izmantojot bāriņtiesas sniegtos pakalpojumus, kas ir lētāki. Norāda, ka nav novērots masveida šāda iedzīvotāju rīcība.

A. Zīverte norāda, ka bāriņtiesas funkcijas apliecinājumu veikšanā ir ierobežotas, līdz ar to tās neveic visas tās funkcijas, ko veic notāri. Pārsvārā bāriņtiesas apliecina bērnu robežšķersošanas atļaujas.

M.Lazdovskis uzsver, ka jautājumu TM ir pieteikusi Latvijas Zvērinātu notāru padome, par ko TM informē LPS. Piekrīt, ka problēma radusies ekonomiskās situācijas dēļ. Ierosina, ka gadījumā, ja iedzīvotāji iesniedz sūdzības par notāru taksēm, tad LPS varētu ierosināt TM uz Latvijas zvērinātu notāru padomei šīs taksēs samazināt, ko TM varētu izskatīt.

LPS puse piekrīt ierosinājumam.

12. Par atbildīgo valsts institūciju par publisko ūdeņu apsaimniekošanu

J. Piešīņš uzsver, ka pieteiktā tēma saistīta ar jautājumu, pie kuras institūcijas jāvēršas, ja normatīvajā regulējumā norādīta „valsts”.

L. Medin informē, ka par jautājuma risinājumu tika panākts kompromiss, kas iekļauts MK izskatītajā likumprojektā „Grozījumi likumā „Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatā””. Likumprojekts tika iesniegts Saeimā, taču vēl nav pieņemts politisks lēmums par tā virzību. Norāda, ka TM un MK ir vērsies Saeimā ar lūgumu virzīt likumprojektu, lai risinātu jautājumu par to, kura institūcija pārstāv valsti noteiktos gadījumos.

Ierosina kopīgi TM un LPS atkārtoti aicināt Saeimu pieņemt lēmumu par likumprojekta turpmāku virzību.

V. Reitere informē, ka ir notikusi piekrastes pašvaldību aptauja un daļa pašvaldību jau ir pieņemti domes lēmumi, līdz ar to daļa pašvaldības būtu gatavas pārņemt apsaimniekošanu piekrastes ar vai bez papildus finansējuma. Norāda, ka pašvaldības izsaka viedokli, ka būtiskākais nav minēto zemju (gan piekrastes, gan iekšējo ūdeņu) ierakstīšana zemesgrāmatā, ja tas nerada šķēršļus apgūt ES fondu līdzekļus.

L. Medin norāda, ka, lai uzsāktu tālāku diskusiju ir nepieciešams sagaidīt Saeimas lēmumu par jautājuma turpmāku virzību.

S.Šķiltere izsaka viedokli, ka nav nepieciešams Saeimas lēmums par piekrastes ierakstīšanu vai neierakstīšanu zemesgrāmatā, lai risinātu pašvaldību pieteikto problēmu. Norāda, ka Civillikumā ir noteikts, ka jūras piekraste pieder valstij līdz tai vietai, kuru sasniedz jūras augstākās bangas, tāpēc tās nav nepieciešams ierakstīt zemesgrāmatā. Rosina norādīt FM un tām institūcijām, kas apgūst ES fondu līdzekļus, ka piekraste pieder valstij līdz ar to uzskatāms, ka jūras piekrastes īpašumtiesības ir neregulētas, ciktāl tas nepieciešams ES fondu apguvei. Attiecībā uz apsaimniekošanu norāda, ka formāli ir neregulēts, ka šādu zemju apsaimniekošana jānodrošina valsts akciju sabiedrībai „Valsts nekustamie īpašumi” (turpmāk – VAS VNĪ), kas savukārt norāda, ka tai jāapsaimnieko tikai tās zemes, kas tai ir nodotas.

M. Lazdovskis jautā, vai LPS pozīcija ir, ka visa jūras piekraste, visas upju piekrastes ir VAS VNĪ valdījumā, apsaimniekošanā ierakstot vai neierakstot zemesgrāmatā? Uzskata, ka loģiski būtu, piemēram, Daugavas krastu, kas atrodas Ogres novadā atdot Ogres novada pašvaldībai.

S.Šķiltere norāda, ka šobrīd apsaimniekošanas jautājums ir formāli neregulēts, taču pašvaldības norāda, ka to vajadzētu mainīt attiecīgi FM. Uzsver, ka jūras piekraste netiek apsaimniekota un neatkarīgi no tā, vai tā tiks ierakstīta vai neierakstīta zemesgrāmatā, atdota vai neatdota pašvaldībām, lūdz, pirmkārt, nodrošināt, ka ES fondu projekti var tikt realizēti piekrastēs un netiek pieprasīts zemes apliecinājums zemesgrāmatā, ka tā pieder valstij kādas ministrijas personā vai pašvaldības personā. Otrkārt, norāda, ka jāatrisina apsaimniekošanas jautājums, ko pašvaldības šobrīd nodrošina, taču VK norāda, ka pašvaldības tērē līdzekļus, apsaimniekojot cita īpašumu.

L. Medin vērs uzmanību, ja jautājums nav saistīts ar Baltijas jūras piekrastes piekritības maiņu, bet saistīts ar faktisko situāciju, kas ir pārrunājams ar FM.

M. Lazdovskis jautā, vai LPS uztur pozīciju, ka nepieciešams precizēt, ka visi publiskie ūdeņi, kas pieder valstij bez ierakstīšanas zemesgrāmatā piekrīt attiecīgajai pašvaldībai tās teritorijā?

L. Medin norāda, ka likuma „Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatā” grozījumos precizēts, ka, ja īpašumtiesības ir valstij, tad MK nosaka atbildīgo institūciju vārda. Ja šāds likumprojekts nav nepieciešams un piekrastes tiek sadalītas starp valsti un pašvaldībām, tad to iespējams neregulēt ar MK rīkojumu.

M. Lazdovskis precizē LPS pozīciju – vai ir nepieciešams normatīvajā regulējumā skaidri noteikt, ka šīs zemes piekrīt pašvaldībā, to teritorijā?

J. Piešīņš norāda, ka tas nav nepieciešams visos gadījumos, jo administratīvi teritoriālās reformas rezultātā ir izveidotas dažādas pašvaldības.

S. Šķiltere uzsver, ka pašvaldību galvenais uzstādījums ir iespējas īstenot ES fondu projektus un LPS ir vērsusies pie TM, jo šobrīd ir noteikts, ka zemēm jābūt ierakstām zemesgrāmatā.

L. Medin nepiekrīt par ierakstīšanu zemesgrāmatā un atkārtoti uzsver, ka jautājums pārrunājams ar FM.

M. Lazdovskis norāda, ja risinājums varētu būt TM juridiskais atzinums par to, ka minētās zemes bez ierakstīšanas zemesgrāmatā ir valsts īpašums, TM to varētu sagatavot.

J. Ruško uzsver, ka nepieciešams no MK noteikumiem par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanu svītrot prasību par zemju ierakstu zemesgrāmatā.

L. Medin jautā, vai LPS ir šādu prasību izteikusi FM un tā to ir noraidījusi?

S. Šķiltere norāda, ka minētais TM atzinums būtu papildināms ar ierakstu, ka arī pašvaldības uz valsts zemes var īstenot ES fondu projektus.

TM puse norāda, ka atzinumu ar šādu ierakstu TM nevar sagatavot.

M. Lazdovskis ierosina, ka LPS sarunās ar FM TM varētu sniegt viedokli par minēto jautājumu, jo jautājumi, kas saistīti ar ES fondu ieviešanu ir FM pārziņā.

LPS puse piekrīt.

13. Tiesību aktu hierarhija un ar to saistītie jautājumi

S. Šķiltere informē, ka LPS ir pieteikusi jautājumu, jo uzskata, ka nepieciešams grozīt likumu „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību”. Norāda, ka pašvaldībām ir problēmas saistībā ar likumu spēku, piemēram, vai spēcīgās ir jaunākais likums vai speciālais likums, kurš no vienā datumā pieņemtajiem speciālajiem likumiem ir spēcīgās. Tāpat nav skaidra tā saucamo „jumta likumu” vieta normatīvo aktu hierarhijā. Norāda, ka bieži ir vairāki atšķirīgi viedokļi par likumu piemērošanu vienā un tajā pašā situācijā.

M. Lazdovskis ierosina organizēt semināru pašvaldību speciālistiem par tiesību aktu hierarhiju.

S. Šķiltere uzsver nav nepieciešams tērēt resursus, skaidrojot esošo tiesību aktu hierarhiju, bet gan nepieciešams to mainīt, padarot vienozīmīgāku.

L. Medin precīzē un piekrīt, ka lielākā problēma ir tiesību aktu kvalitāte.

S. Šķiltere norāda, ka jautājums ir par likumu savstarpējo atbilstību, ko nav iespējams pārsūdzēt Satversmes tiesā, un par kuru piemērošanu pilnībā atbild pašvaldības domes priekšsēdētājs.

M. Lazdovskis norāda, ka, ja likumdevēja vara ir pieņēmusi likumus, kuru starpā veidojas kolīzija, tad tos nepieciešams identificēt un risināt katru gadījumu atsevišķi.

A. Smiltēna norāda, ka vienīgais jautājums, ko varētu apspriest ir, ka likumā „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību” vispār ir aprakstīti tiesību teorijas pamatprincipi. Minētos principus iespējams var svītrot, tomēr tas nenozīmē, ka iespējams mainīt tiesību teorijas pamatus.

S. Šķiltere uzsver, ka galvenā problēma ir tajā, ka tiek pieņemti likumi ar vienlīdzīgu juridisko spēku.

L. Medin norāda, ka nepieciešams risināt konkrētus gadījumus, kad veidojas likumu savstarpējā kolīzija nevis jautājumu apspriest vispārīgi.

S. Šķiltere norāda, ka valstī nav noteikts, kā var risināt likumu savstarpējo neatbilstību novēršanu, izņemot likumu grozījumu Saeimā ierosināšanu, ko var darīt noteiktos veidos.

E. Bartkevičs uzsver, ka jautājums galvenokārt saistīts ar tiesību aktu īstenošanu un funkciju pildīšanu samazināta budžeta apstākļos.

M. Lazdovskis norāda, ka ir nepieciešams politisks lēmums par noteiktu funkciju nepildīšanu finanšu trūkuma dēļ.

TM puse atkārtoti uzsver, ka nav nepieciešams mainīt tiesību teorijas pamatus, bet gan risināt konkrētus gadījumus.

S. Škiltēre ņemot vērā, ka TM saskaņā ar normatīvo regulējumu saskaņo visus tiesību aktus, lūdz TM vērst tās darbinieku uzmanību uz nepieciešamību visus tiesību aktus samērot ar Eiropas vietējo pašvaldību hartu, jo tā ir pielīdzināma starptautiskam līgumam, kas ir jāievēro. TM puse pieņem zināšanai LPS lūgumu.

Sarunu noslēgums.

M.Lazdovskis izsaka pateicību sarunu dalībniekiem par piedalīšanos sarunās.

Sarunas slēdz plkst. 13.25

Tieslietu ministrijas valsts sekretārs

M. Lazdovskis

Ogres novada domes priekšsēdētājs

E. Bartkevičs

Protokolēja

S. Segliņa